

ALBINA ROMÂNĂSCĂ

ГАЗЕТЪ ПОЛІТІКЪ ШІ ЛІТЕРАРЪ.

Албина Ромънеаскъ се пълвѣкъ дн
ЕшіДжмѣнка шіЦоа, аждѣде Сжилемент
Балетингъ Офіціал. Преджл абапаментжлжі
псаи: 4 галв. ші 12 леі, ачел а тіпъріреіде
днщїицърі кжте 1 леі ржиджл.

L'Abeille Moldave parait à Jassy les di-
manches et les jeudis ayant pour Supplément le
Bulletin Officiel. Prix d'abonnement pour l'année
4 ducats 12 piastres, prix d'insertion des a-
nonces à 1 piastre la ligne.

ЦІОІ 17 ОКТОМВРІЕ.

ЕШІІ.

Пре днълцатъл Домн ші М. С. Доамна, аў стръ-
мѣтат лънеа трекътъ а лор лъкъшнцъ де ла Белведере дн па-
латъл дн капіталіе.

Л. С. Принцъл Ніколаі Сѣцъ, с'аў нѣмїт шеф міністе-
ріеі Фінанцілор.

Департаментъл Вістеріеі адъче ла кѣношїица пълвѣкъ,
кѣмкъ орендълъіреа пошлінеі скоатереі вїтелор песте хотар
сѣ ва вїнде пе термін де треі анї днчешторї ла 1 Ге-
нарї 1840. Ачса днтгъй стрїгаре ва ѣрма ла 1, ал доїле
ла 2 Ноемврї сар а треа ші харечълъіреа ла 20 Дек. вїтор
дн сїнъл ген. овїчнїте Адънбрї.

К. К. Агенціе а Австріеі, прїна са нотъ кѣтръ Депар-
таментъл дн лънтръ днщїицазъ, кѣ дн ѣрма стрѣі дн-
пъкътоаре де снъятате дн дмбеле Прїнцпатарї, карантіна
с'аў рѣдїкат кѣ тотъл пе маршїіле Бъковїнеі.

НОВІТАДЕ ДІН АФАРЪ.

ТЪРЧІА.

Челе маї нозъ днщїицърі де ла Константінополї дн
18 Септ. кѣпрїнд ѣрмътоаре деталърі асѣпра днтѣмплърї-
лор дн Сїріа. „Адміралїі Стопфорд ші Бандїера аў пъръ-
сіт дн 24 Август лїманъл де Александрїа спре а пълтї
кѣтръ цермъл Сїріеі; чел днтгъй кѣ васеле де лїне „Прїн-
цеса Шарлота,“ „Белерофон“ ші вргїл „Зевра,“ гар чел
дн ѣрмъ кѣ фрегателе „Медеа“ ші „Гверїера.“ Днїнїтеа

JASSY.

S. A. S. le prince Règnant et Madame la Princesse ont
quitté lundi dernier leur résidence du Belvédere, pour la trans-
ferer au palais de la ville.

Monsieur le Prince Nicolas de Soutzo, vient d'être nom-
mé chef du département des finances.

Le département des finances porte à la connaissance pu-
blique que le 1 et 20 Nov. il sera mis aux enchères le fermage
des droits sur l'exportation des bestiaux pour le terme de trois an-
nées, à commencer depuis le 1 Janvier 1841, et l'adjudication
definitive aura lieu le 20 Décembre prochain par devant l'As-
semblée g^{le}.

L'agence I. R. d'Autriche par une note adressée au departe-
ment de l'intérieur l'informe que vu l'état sanitaire si satis-
faisant des Principautés, la quarantaine sur les frontières de
Bucovine, vient d'être entièrement levée.

Александрїеі рѣмъсесъ васеле де лїне енглезе „Асіа,“
„Імплакавел“ ші корвета „Дафне,“ кѣм ші корвета австрі-
анъ „Клеменца,“ каре дївїзіе авеа днсърчїнаре а обсерва
флота егїпто-търческъ че арѣнкасе ангеръ дн лїман. Ва-
сѣл чел маре де ресвої енглез „Чїклоп“ се афлъ дн лї-
манъл нѣмїтеї полїтїі. Дн кълъторїа спре Сїріа с'аў знїт
кѣ флота Англо-Австріанъ васеле де вапор „Фенїкс“ ші
„Ідра,“ ачест дн ѣрмъ венїнд де ла Константінополї.
Дн 27 Август аў днтгълїт ачестъ ескадръ дн апроїере
де Саїда о ескадръ търческъ алкътъїт дн зн вас де лї-
не, дозъ фрегате, дозъ корвете ші 26 васе де тран-

ФЕІДЕТОН.

ІКОНОМІЕ.

Д. Готлів Таїлле, механик ші днтѣместор ла Бъкъ-
решї а схоалеї механиче пентръ солдаці, аў інвентат (іс-
кодїт) ші аў фабрікат аче дн Еші о машинъ трїеръ-
тоаре, каре аў скосо спре а се веде ші а се пѣтеакѣм-
пъра де дорїторї.

Ачестъ машинъ, каре се пѣне дн лѣкраре де 6 оа-
менї, трїеръ пе тоатъ зїза песте 1000 снопї, пентръ ка-
ре, дъгъ кїшъл овїчнїт, се днтревїнцазъ 12 каї ші 14 оа-
менї, днжкт се пот свѣтї пе зі 8 оаменї ші 12 каї. Ма-
шїна се поате лесне транспорта кѣ орї че кар, шїла орї че
тїмп поате лѣкра, еа нѣ нѣмаї кѣ трїеръ че ші дїсїоакъ
спїчеле, ші паїл дешерт їл арѣнкъ афаръ, кжнд дн челе
маї вѣне машинѣ енглезе дн прец де 3—600 галвїні, аде-
сеорї цѣмътатеа спїчїлор сѣ пїне. Кѣтръ чеа маї маре
сїмплїчатате се знѣще ші о пѣтернїкъ констръкціе, прїн ка-
ре інвенторъл (іскодїторъ) есте дн старе а днкїзешлї
пе кѣцва анї а са трїїнїче, ші кѣ оарекаре лѣрсеа-
мїнте нїчї есте кѣ пѣтїнцъ а о стрїка.

Репортъторъл ачестъї артікъл, кареле аў възът дн
церїле стрїне мълте асемене машинѣ трїеретоаре, цѣдекъ
ачестъ машинъ дн Еші маї нїмерїтъ декът алтеле. Пре-
цъл еї есте 60 галвїні, дъгъ дорїнцъ се пот фаче асеме-

не машинї маї марї спре а се пѣне дн лѣкраре прїн пѣте-
реа кайлор сѣа а вапорълї.

Цїнтїнд асѣпра ачестеї афлърї лѣрсеамїнте а пъртїні-
торїлор їндѣстріеі націонале, днсемнъм тотодатъ кѣ о
дескрїере маї кѣ амънїятъл шї планъл машинѣ се ва пѣ-
блїка прїн фона Ікоана Лѣмеї, ші кѣ Д. інвенторъл
стърѣе а кѣцїга о прївїлегіе нѣ нѣмаї де ла гѣ-
вернъл локал, протегсїтор лѣкрърїлор фолосїтоаре,
че шї де ла гѣвернърїле Дмпърътещї а Росїеї шї Ав-
стріеі. Днжкт дн їнїмъ дорїм ка остенеїле сале сѣ фїе
днкѣзнънате де вѣн рѣзълтат прїн дїмъллїреа машинѣ маї
алес фолосїтоаре агрїкълтърїеї ачестъї пѣмжнт.

Дорїторїї пот веде ачестъ машинъ ашезатъ дн дѣге-
нїле дн сѣс де каселе Д. Віст Ніколаї Розновано.

ТАБЛОЪЛ СТЪРЕІ КОЗАЧЛОР ДЕ ДОН, ДН 1839.

(Днкѣереа)

Днтре їсвоареле днавѣцїтоаре църїеї, нѣ вом трече кѣ
вїдере шї крещереа алвїнелор, каре есте фолосїтоаре шї
маї кѣ самъ дн дїстрїктъл Мізск. Дн 1839 челе
31,003 щѣбеїе, че се нѣмъра дн провинціе, аў свос
7,771 пѣдърї де мїере шї 1,316 пѣдърї де чеаръ.

Кжт дн прївїреа їндѣстріеі манъфактурѣ се поате зї-

спорт сѣнт команда капітанълѣ Валкер, кареле с'ау дна-интѣт ла ранг де контр'адмірал Търческ.

Дн 27 Август флота днтрѣнитъ енглезъ, астрианъ шѣ търческъ ау арѣнкат ангеръ дн лиманъл де Баїрѣт, энде се афла дивізіа комендѣитъ де комодоръл Наніер ал-кѣтѣитъ дн шесе васе де линіе, дн каре патрѣ ера аше-зате деаленгел политіеі. К. К. корветъ „Липсіа“ де асеме-не арѣнкасе ангеръ дн ачеа маї маре апропіере де политіе. Не лжнгъ ачесте се маї афла дн ачест лиман корвета францезъ „Діліжант“ шѣ врігъл „Бѣгенвіл.“ Тоці консѣлі шѣ Европей дн Баїрѣт ау пѣрѣсѣт политіа шѣ ау днтрат дн васеле де ресвоѣ.

Політіа Баїрѣт шѣ тѣріле еї, ера кѣпрінсѣ де vro 10,000 трѣпе егїптене сѣнт команда лѣї Соліман Паша (Селвес). Арміа лѣї Ібраїм Паша се афла дн шесъл де Целесіріа днтре Балбек шѣ Зале, шѣ ел днсѣш черчета локѣріле дмпрѣцѣръл Баїрѣтѣлѣї. Се днкредїнѣзъ, кѣ Соліман Паша хотѣрісе а апѣра политіа, нар дакѣ ар фї сіміт а о дешерта, авѣа скопос, а арѣнка дн аер тѣріле четѣцеї шѣ а се траѣ дндѣрѣпт не эн деал, энде се афла ашезате 30 тѣнѣрі, де энде нѣдѣждѣа, а да фокѣрі а-сѣпра трѣпелор дѣшмане че ар фї десѣркат шѣ а ле іс-гонї дн политіе.

Дн 28 дїмїнасѣ ау днчепѣт васеле де ресвоѣ а фа-че о мїшкаре овѣсаскѣ, ка кшнд ар вої а десѣркат трѣпе ла маї мѣлте локѣрі. Тоате васеле тѣрчешї, шѣ патрѣ васе де вапор енглезе днѣркате кѣ трѣпе тѣрчешї шѣ кѣтѣва компанїї де інфантеріе енглезъ марїнѣ ау плѣтїт ка зече мїле дн сѣс де Баїрѣт, энде ау десѣркат днтре сатѣл Цѣніех шѣ рісъл Келвзъ, фѣрѣ а днтїм-пїна вре о дмпротївіре, де оарѣ че Соліман Паша фѣкѣсе гѣтїрі а се дмпротїві знеї десѣркѣрі дн цос де Баїрѣт. Трѣпеле с'ау ашезат не эн деал лжнгъ дрѣмъл че дѣче спре Лїбанон, кѣ скопос а дескїде комѣнікаціа кѣ лѣ-кѣїторїї де мѣнте.— К. К. фрегаты „Гверїера“ шѣ корвета „Липсіа“ се ашезасе днаїнтеа энѣї под дн цос де Баїрѣт, шѣ фрегата „Медеа“ тот дн ачеа линіе ка шѣ васеле енг-лезе. Тоатѣ зїза с'ау словозїт фокѣрі асѣпра тѣтѣрор пѣнкѣтѣрїлор, энде се арѣта трѣпе егїптене.

Дн 29 ау трїмес адміралї Стопфорд шѣ Бандїера о депѣтаціе кѣтрѣ Соліман Паша, пропѣндѣї, ка спре а дмїедека о зѣдарнїкѣ вѣрсаре де сжнѣ, се дешерте по-літіа, лѣсжндѣї пентрѣ ачест сѣжршїт време де гжндїре эн чеас шѣ цѣмѣтате, днсѣ ел ау рѣспѣне дндатѣ, кѣ нѣ прїмѣще пропѣнереа. Кѣ тоате ачесте гарнїзонъл се пѣреа

че кѣ се афлѣ днѣкѣ дн копїлѣріе не цѣрмѣріле Донѣлѣї ш а Донетѣлѣї; есте адеврѣт кѣ сточеле днтрѣвѣнцате де кѣтрѣ Козачї пентрѣ весмїнтеле лор сжнт парте лѣкрате днсѣшї дн царѣ, шѣ дн фантѣ се афлѣ дн энеле колїві кѣтѣ эн мѣшер де цѣсѣтѣрі, дар нїчї днтрѣн лок вре эн ашѣзъмжнт аша днѣжт сѣ се поатѣ нѣмї фабрїкѣ. Афарѣ де о дѣвѣлѣріе че с'ау статорнїчїт шѣ 2 фабрїче де лѣмї-нѣрї пѣцїн днсѣмнѣтоаре, кѣтѣва кѣрѣмїдѣрїї шѣ салханал-де 18 ла нѣмѣр; днсѣжршїт велїцеле каре ау продѣс дн 1839 пѣнѣ ла 100,165 ведре де ракїѣ, сїнгѣре сжнт ашѣ-зъмжнтѣріле чева маї днсѣмнѣтоаре. Кѣ тоате кѣ ам арѣтат індѣстріа манѣфактоарѣ а ачестеї церї, тотѣшї лѣкратеа комерцїлѣї о фаче маї днсѣмнѣтоаре, шѣ плѣтїреа не флѣвїїле че рісѣреазѣ пѣмжнтѣл Козачїлор, дн зї дн зї а-цѣнѣ маї днсѣфлѣцїтѣ. Іатѣ дн оарекаре аналогїе комер-цїл пармароачелор статорнїчїте дн царѣ кѣт ау крескѣт дн анѣл 1839 алѣтѣржндѣсе кѣ чїї маї денанте.

	вїндѣт	вїндѣте
Дн 1838	15,273,539	5,420,470 рѣвле.
— 1839	18,175,116	8,308,159 —
Спорѣл	2,901,577	2,888,689 —

Днѣцѣтѣра пѣвлїкѣ асемїне де vro дозѣчї де анї ау фѣкѣт сімїтоаре пропѣшїрі. Дн 1824 нѣ се афла дн царѣ де кѣт 12 схоале фреквентате де 937 елевї, де а-тѣнчеа нѣмѣръл лор ау крескѣт фоарте тарѣ, днѣїнцїн-дѣсе ла 1839 дн ноѣ 8 схоале органїзате прїн парохїї, ла сѣжршїтѣл анѣлѣї се нѣмѣра дн царѣ 1 гїмназіе, 7 схоалї цїцѣтале шѣ 27 схоалї прїн парохїї. Дн тотѣл 35 а-

кѣ с'ар фї трас дн политіе дн ноаптеа спре 29, де оарѣ че де не васеле де ресвоѣ нѣ се ведеа дн лѣнтрѣ нїчї эн солдат егїптеан.— Не ла 4 часѣсрї дѣпѣ амеазѣї ау днчепѣт челе патрѣ васе де линіе „Бенѣов,“ „Гангес,“ „Бе-лерофон“ шѣ Едїнѣзѣр“ а словозїт дндесїте фокѣрі асѣпра тѣрілор, крѣцжнд не кѣт с'ау пѣтѣт политіа. Дѣпѣ эн чеас ау контенїт фокѣріле, шѣ резултатѣл ау фост дѣрма-реа де тот а тѣрілор, не лжнгѣ каре с'ау вѣтѣмат шѣ кѣтѣва касе, че ера апропѣе де ачеле тѣрїї. Пѣцїнеле тѣнѣрї, че се афла не ватерїїле Егїптенїлор, ау тѣкѣт де тот.

Ла 1 Септ. ау ѣрмат васеле де ла Баїрѣт а маї де-тѣна асѣпра энор тѣрїї, че днѣкѣ нѣ ера дѣрмате. Пѣр-дереа Егїптенїлор се сокотѣе а фї ка ла 1000 морцї шѣ рѣнцїї.

Тот дн ачестѣ зї дѣпѣ пофїреа адміралѣлѣ Стоп-форд, ау мерѣ К.К. фрегаты „Гверїера“ ла тавѣра отома-нѣ де ла Цѣніех, спре а десѣркат аколо трѣпеле де ін-фантеріе марїнѣ ачелор трїї васе де ресвоѣ астриене. Дн 2 Септ. с'ау порнїт шѣ контр'адміралѣл Бандїера кѣ фре-гата „Медеа,“ спре а арѣнка ангеръ дн апропіереа васѣ-лѣї адмірал енглез днаїнтеа тавереї.

Ачестѣ тавѣрѣ се алѣкѣтѣе дн трїї дївїзії; дн кѣн-трѣ се афлѣ эн корпос де 2700 солдацї Тѣрчї; ла пар-теа деспре норд алт корпос Тѣрческ де 3000 осташї, а-мжндѣш сѣнт команда лѣї Селїм Паша; нар партеа деспре сѣд есте кѣпрїнсѣ де трѣпеле марїне енглезе шѣ астрие-не. Кѣтѣва касе шѣ вїсерїчї, акѣрора зїдѣрї сжнт фоарте тарї, шѣ не каре с'ау ашезат тѣнѣрї марї, днлѣснеск апѣ-рареа еї, маї алес кѣ дѣшманѣл ар трѣвѣї сѣ се ковоаре дн мѣнцї спре а о атака, шѣ фокѣл тѣнѣрїлор дѣпе васеле де ресвоѣ шѣ ачелор патрѣ фрегате енглезе афлѣ-тоаре кеар лжнгѣ цѣрмѣ нар днтрѣзіе апропіереа.

Ла 2 Септ. с'ау трїмес о дївїзіе де 245 Енглезї спре сатѣл днтѣрїт Цевел, не энде трече дрѣмъл де ла Трїпо-лі спре Баїрѣт; солдацї албанезї шѣ егїптенї, карїї цїнеа кѣпрїнсѣ эн тѣрн фоарте днтѣрїт, с'ау дмпротївїт тоатѣ зї-за кѣ нѣтжндїе, шѣ ау прїчїнѣїт Енглезїлор о пїердере де 4 морцї шѣ 15 рѣнцїї, днтре карїї се афлѣ шѣ эн офїцїр; днсѣ ноаптеа с'ау дешертат тѣрїел, дн кареле с'ау аше-зат агѣм Маронїцї днармацї. Лѣкѣїторїї мѣntenї вїн че-те марї ла цѣрмѣ шѣ дн тавѣрѣ, спре а кѣпѣта мїжлоа-че де апѣраре.

Клерѣл Маронїцїлор дн провинцїа Кесѣзан, дн каре се афлѣ тавѣра, ау венїт дн 2 Септ. спре а се дмѣндо-

шѣзъмжнтѣрї кѣ 1,707 елевї; маї мѣлцї де 152 тїнерїпѣ-мжнтенї се афлѣ ашѣзачї дн деосѣбїте ашѣзъмжнтѣрї нѣ-влїче де шїцїцѣ афарѣ дн царѣ шѣ анѣме ла энїверсїтѣцї-ле де Москва шѣ Харков ла схоале мїлітаре, ла схоале де комерцїї дн Сан-Петерсѣзѣргѣ ш. ч. л. Не лжнгѣ ачесте се маї афлѣ дн царѣ 5 схоале еклезіастїче, фреквентате ла 1831 де 274 елевї.

Ашѣзъмжнтѣрїле де вїдефачере пѣнѣ агѣма днцарѣ сжнт: доѣ спїталѣрї шѣ о касѣ пентрѣ нѣвѣнї. Гѣвернѣл жшїї про-пѣне де а жѣртвї сомѣ спре днѣїнцареа энѣї марѣ нѣмѣр де ноѣ ашѣзъмжнтѣрї фолѣсїтоаре дн прїсѣсѣл анѣл маї мѣлѣт де 100,000 рѣвле че аратѣ дїрекцїа ашѣзъмжнтѣрїлор нѣвлїчеї провинцїа, дн тоталѣл кѣлѣселелор.

Де асемїнеа гѣвернѣл нѣ ва днтѣрзіе а днѣїнцѣ эн ашѣзъмжнт пентрѣ орфанї дн фїеце каре цїнѣт, шѣ эн спїтал дн фїеце каре Станїцѣ, фѣрѣ а нѣмѣра спїталѣрїле каре вор атѣрна де доѣ мѣнѣстїрї але провинцїеї, асемїне о касѣ де лѣкрѣ ла ноѣа-Цїркасїе капїтала цѣрїї Козачїлор де Дон.

ТЕЛЕГРАФ ГАЛВАНІК.

Маїнаїнте де а ворвї пентрѣ ачестѣ афларѣ, воїм а да о ідеѣ генералнїкѣ деспре телеграф шѣ Галванїзмѣ.

Чѣтїторїї нострї ау авѣт прїлѣж а кѣноаще днтрѣвѣ-їнцареа Телеграфїлор, афлате ла 1792 дн споха револѣцїеї дн Францїа, де Клод Шан. Ачестѣ есте о машинѣ прїн мїжлочїреа оарекѣрор семне а дмѣжртѣшї, дн тїмѣ фоар-те скѣрт, порончї шѣ днцїїнцѣрї. Машина се алѣкѣтѣе

ша комендантълэі Отоман Селім Паша. Сара с'аў лэминат тоате вісерічле ші мьнхотіріле дрепт семн а сьпэнерей провинціей ші спре днвіошереа попорэляі.

Дн 3 Септ. аў фькэт емірэл Авдэлах, непотэл лэй Емір Бешір ші гьвернатор провинціей Кесрван, о візіт ла комендантэл Тьрческ. Селім Паша л'аў пріміт кэ віневоінць ші днтріндэл дн постэл де гьвернатор ачестей провинціей, таў хьрвзіт дн нэмеле Сьлтанэляі о декорацие чінститоареа. Днтэрнареа ачестей кьпінені ла аскьлтаре кьтрь Поарть, аў фькэт чеа маі вьнх імпресіе асэпра попорэляі.

Мароніці днармаці аў днчепэт а асэпрі пе Египтені. Дн о лэнтэ эрматэ днтре джнші ші днтре аванпостеріле лэй Ібраім Паша, ачеші дін эрмь аў фост вірзіці. Пе лянгь ачестеа Мароніці аў лэат кэ пэтере сатэл Бодрэм дн апрошіере де Тріполі, аў алэнгат пе Египтені дін тржнсэл ші аў прінс пе 25. Де аколо с'аў днаінтіт, прекэм се аэде, сире Тріполі. — Патрэ сьте де Албанезі ші Египтені аў пьрвсіт шіреріле лор ші с'аў днтрэніт кэ трэпеле Отомане.

Ібраім Паша аў фькэт а доза оарь кэ эн корпос алес черчетьрі дн апрошіереа тавереі, ші се наре кэ аў афлат позіціа еі пре таре, спре а кэтеза эн атак, фінд кэ де атэнче с'аў трас дндьрьпт ла Мерэва, ші се афла дн 7 Септ. шесэ часэрі депьртат де джнса. Мароніці ацэтораці де эн баталіон де трэпе отомане, аў атакат арішеле трэпелор сале ші леаў сіліт а се ретраде кэ оарекаре шірдере дн депьртаре де цэмьтате де часе. Дезерціа днтре Египтені спореше дін зі дн зі. Ібраім Паша авеа лянгь сіне ка вро 7700 солдаці ші алте 7000 се афла сьлт Соліман Паша лянгь Ваірэт. Деспре порніреа лэй Ібраім Паша спре Константінополі нічі де кэм нэ се поате гьнці дн асемене дмпредьрьрі, парте пентрэ кэ Египтені аў дестэл де лэкрэ дн Сіріа, ші парте пентрэ кэ омьтэл днчепе акэм а акопері мьнці Таўрэляі.

Дн 7 Септ: аў веніт де ла Кіпрэ ла цермэл Сіріей К. К. вассе де вапор „Маріана“ ші „Сері Пирвас,“ Пе а кьрзіа корветь се афла мьшірэл ші серіаскерьл Сіріей Ізет Мехмед Паша. Пе ачесте доаь вассе се афла 1100 солдаці Тьрчі, каріі дндатэ с'аў дезьвьрат, спре а днтьрі тавьра.

Дэхэл дмпорьреші се вьдеа тот маі мьлт дн фаворьл Сьлтанэляі, ші Египтені аў шірдыт маі тоатэ днріеріреа асэпра попорэляі; кьчі де ші с'аў опріт кэ аспріме лькьіторілор а рьмьнеа дн сателе кьпрінсе де ар-

дн деосевіте вькьці де лемн каре легате днтре сіне прінцьціні, мішкьндэсе, фак деосевіте фігері ші форме, дн каре фешкаре днсамнх эн кьвьнт сеаў о ідее. Ашезате пе днльцімі дн депьртаре зна де ла алта, ачесте машині ренетэскь ітте челе днсемнате пьн ла локьл хотьріт, 27 стаціі де телеграфэ, ашезате днтре Паріс ші Кале (депьртатэ 45 часе) дмпьртьнеспк вестеа дн 3 мнште.

Галванізмьл есте эн шір де феномене кьріоазе афлате дн тьд де Італіаньл Галвано ші дндеплінші де компатріотьл сеў, Волта, еле се наск прін електрїцітате че есте о матеріе респьндіт дн тоате трэпэріле натэрей, каре матеріе, стьнд дн еквілібрїй, нэ дмфьцошазь нічі эн феномен, іар концентрареа еі се вьдеше прін скьнतेі ші ловірї, продьче ефектэрі асемьнате кэ ачеле а фьлдерьляі. Апаратэл сеаў машина галванікь се алкьтэеше дн нэ нэмьр де плаче рьтэнде де арамь ші де цінк (ка ніще монедэ марї) каре днтре колоне сеаў цевїі де стекль се ашазь вьрстат зна асэпра алтіа, адекь о плакь де цінк де асемене формь эн постав мьет дн саламьрь, песте ачеа плакь де арамь ші аша маі департе пьн ла 100 пьрекї сеаў маі мьлт. Ачесть колонь дмфьцошазь кьріоазе феномене прекэм: деакь чїнева се ва атінце де амьндоь капетеле колонеі кэ мьнх эскать, нэ ва сімці німік, еар деакь децетеле арьтьтоаре се вор мье, ші кэ энэл се ва атінце де плака цінкоась еар кэ алтэл де ачеа аремоась, атэнче омьл ва сімці о ловітэрь каре се днтінде маі сьс де рьдьчїна мьнеі. Деакь амьндом мьнхеле с'аў мьет дн саламьрь ші кэ дож веце де метал се атінце де капетеле ко-

міа дезьвьратэ, тотэш се днтэрна дн маре нэмьр, вьрваці ші чемеі, каріі аў фькэт эн іармарок формал днтр'эн сат.

Обсерваторьл австрїан кьпрінде эрмьтоареле: „Прін кьріер екстраордінар с'аў прїміт ла Віена днцінцаре, кэ де ла Каїфа пьнх ла Тріполі пе тоате цермьрі Сіріане се редіка Мароніці, каріі днчепэсе дін тоате пьрціле а лові пе Египтені дн нэмьр де 14,000. Доаь мї Мароніці кэ ветежіе аў рьспінс эн атак а лэй Ібраім Паша ші лаў невоїт кэ шірдере а се траде дндьрьпт. Каїфа каре де тот се дьшертасе де Египтені, с'аў кьпрінс де Мароніці, энде ші чінчі тьнэрі с'аў фькэт нелэкрьтоаре.

Дн 12 Септ. аў атакат Селім Паша кэ 1000: солдаці тьрчі авангардіа арміей египтене алкьтэйт дін 800: Египтені, Албанезі ші Дрэзі дн депьртаре де треі часэрі де ла тавьра тьрчесакь. Дін тьї днчепэсе египтені а се дмпротіві, дар дьпх че с'аў ренезїт асэпра арїшеі лор о компаніе а лэй Селім Паша ші о чеатэ нэмероасе де Мароніці, Египтені дндатэ с'аў дмпрьціет, лепьджнд армеле ші пожкїіле лор. Треі сьте шесэзечї Египтені с'аў лэат прінші ші с'аў адэс дн тавьра де Цьніех, энде се трьтеазь фьоарте віне. Ібраім Паша, кареле се афла дн о мікь депьртаре, аў прівіт кэ окїі сеї дмвнцереа ачестэї аванпост, фьрь аї пэтеа да ацьторь, де време че ера днкьндьрат де лькьїторї мьнтені днармаці, каріі дмшїдека тоате мішкьріле сале.

Дн ачестэь зі аў хотьріт адміральл Стопфорд а кьпрінде Саїда. Ел аў алкьтэйт о дївізіе дін эн вас де лініе енглез, К. К. фрегатэ „Гверїера,“ о фрегатэ тьрчесакь, эн вріг енглез ші алте треі вассе марї де вапор, пе каре с'аў дмьвьрат 700: Тьрчі ші 300 Енглезї. Ачестэь експедиціе с'аў пэс сьлт команда комодорьляі Напїер, кареле дн 14 аў арьнкат ангерь днаінтеа Саїдеї ші аў дндаторїт пе комендантэл політїей дн нэмїле М. С. Сьлтанэляі, ка сь се сьпэе, ші дьпх че с'аў дмпротівіт, аў днчепэт о канонадь кьмплітэ, дезьвьркьнд тотодатэ ші ачії 1000: солдаці, каріі дьпх оарекаре дмпротівїре а гарїзонэляі, аў лэат політїа кэ асалт. Египтені, каріі прекэм се аэде, аў шірдыт ла ачестэь днтьмпларе пе комендантэл лор, аў депэс армеле, ші 2000: с'аў прінс ші с'аў адэс днтавьра де Цьніех. Пе лянгь ачесте о мьлціме де арме ші мьнціі аў кьзэт дн мьнїле Тьрчілор. Полїтїа с'аў кьпрінс де трэпеле Тьрчешї, каре аў лэат ші політїа Сьр, че сь дешертасе де Египтені. Прін лэареа Саїдеї, експедиціа се веде дн старе а дескїде кэ-

лонеї, атэнче ловітэра трече пьн ла эмере ші омьл кэ непьтїнць есте сь стее пе лок, іар атінгьнд капьл де колонь апої севьд фьлдерїй скьпьрьнд. Деакь плачеле сьнт марї атэнче прін дескьркаре електрїкь нэ нэмаї се поате топї аьрэл че ші фїле сьвьіре де ачел метал ард кэ флакьрь лэміноась.

Стрьлэчїтэьл Іаковї аў днтревнцат дн аьл трекьт галванізмьл спре скоатереа копїлор депе медалїе каре операціе вреднікь де мїраре аў нэмїто Електротїпіе.

Афлареа телеграфьляі Галванїк, се асьмьнеазь дн мнвнїле еї кэ Електротїпіе ші Дагеротїпіе. Дмвьцатэьл фізік Енглез Ваїтстон есте афьлторьл ачестэї телеграф. Ел се афьл акьма ла Брєксела энде фаче експерїменте кэ ал сеў апарат. Д. Ваїтстон аў дмфїнцат о ідее че пьнх акьма се сокотеа непьтїнчось, адекь а тїпьрі кэ літере латїне ор че днскрїс дн ор че депьртаре шї фьрь шірдере де тїмп. Телеграфьл сеў се афьл дн Англїа ашезат пе доь станції зна де 14 алта де 4 мїле.

Ла ачест телеграф се експедьеск нэ семне ка ла телеграфьл овїчнїт, че эн днтрег днскрїс се копїазь днкьвншт дн кьвншт, прін методэл галванізмьляі. Мішкьріле се фак прін оарекаре корде (стрьне) де метал ші операціа тїпьрїей се дмплінеше прін матерїа електромьгнетїкь кэ аша ренепьне кэ днтр'о секьндь ар пестрече о депьртаре де 400,000 мїле.

